

21. juni 2019

Til Folketingets Ombudsmand

Klage over uberettiget og usaglig fyring af en tjenestemand

Jeg klager hermed til Ombudsmanden over Region Hovedstadens diskretionære fyring af mig efter 25 års ansættelse som tjenestemand, uden saglig begrundelse og uden forudgående advarsel. Jeg var overlæge på Rigshospitalet og direktør for det Nordiske Cochrane Center, som jeg oprettede i 1993. Min ansættelse ophørte 31. april 2019.

Jeg afslutter dette dokument med en sammenfattende redegørelse fra advokat Pernille Backhausen.

Cochrane-samarbejdet er registreret som en charity (velgørenhedsorganisation) i England, der har karakter af en privat virksomhed med to hovedindtægtskilder. Dets forskellige enheder finansieres dels ved offentlig støtte, dels af royalties ved salg af abonnementer til Cochrane Library, der indeholder over 10.000 videnskabelige oversigter over lodtrækningsforsøg af behandlingers gavnlige og skadelige virkninger.

Den officielle begrundelse for min fyring var, at Rigshospitalet havde mistet tilliden til, at jeg fortsat ville kunne lede Cochrane-centret (bilag 1; se også afsnittet om den tjenstlige samtale nedenfor). Dette er ikke en saglig begrundelse og strider imod, at jeg havde skabt et forskningscenter i absolut verdensklasse, der tiltrak nogle af verdens allerbedste forskere. Det kan man kun, hvis man er en god leder. Jeg har varetaget det Nordiske Cochrane Centers, det internationale Cochrane-samarbejdes, patienternes og Danmarks interesser bedst muligt og mener, at jeg har tjent mit land på forbilledlig vis i lederrollen i mine 25 år som tjenestemand. Der har også altid været stor tilfredshed med mit virke fra politisk hold, fx fra sundhedsordførerne i Folketinget, og fra Rigshospitalet. Jeg har sørget for, at mit center kom på finansloven, og jeg har dokumenteret, at min forskning har sparet danske skatteydere for flere milliarder kr. (se side 10 i vores årsrapport fra 2017, <https://nordic.cochrane.org/>).

Årsagen til min fyring er ulovlig og skal findes i udlandet

Årsagen til min fyring skal derfor ikke søges i Danmark. Gennem aktindsigt har min advokat Poul Heidmann og jeg fået vished om, at det er Cochrane-samarbejdets CEO Mark Wilson i London, der står bag kravet om min uberettigede fyring, hvilket fremgår af hans e-mails til Sundheds- og Ældreministeriet og til Rigshospitalet, som svar på kontorchef Lene Brøndum Jensens forespørgsel fra 27. september 2018 (bilag 2).

Ved at forlange mig fyret, overskred Wilson klart sine beføjelser, og samtidig svigtede begge myndigheder sine forpligtelser. Heidmann anførte i høringsvaret til Rigshospitalet (bilag 3), at det på denne baggrund er særligt alvorligt, at hverken ministeriet eller Rigshospitalet foretog nogen selvstændig prøvelse af, om Wilsons forklaringer, bl.a. angående om jeg havde forbrudt mig imod Cochranes interne regler (hvilket jeg ikke havde), var korrekte, men uprøvet lagde hans opfattelser til grund som præjudiciel for afskedigelsen af mig.

Wilson's krav om min fyring var ikke bare ulovligt, hvilket jeg informerede både Rigshospitalet og Region Hovedstaden om i mine høringsvar (bilag 4 og 5; det er regionen, der foretager fyringer af tjenestemænd, efter indstilling fra Rigshospitalet), det var også en aldeles uacceptabel indblanding i et andet lands interne forhold, som Danmark ikke burde have føjet Wilson i. Det handlede om en ansat på en dansk finanslovsbevilling, som Wilson ikke burde have haft nogen indflydelse på.

Wilson havde ingen plausibel grund til at forlange mig fyret. Forhistorien er, at Wilson fandt, at jeg i to trivielle tilfælde ikke burde have brugt mit centers brevpapir, fordi man kunne tro, at det, jeg gav udtryk for, også var Cochranes officielle holdning. Hans påstand var, at jeg dermed ikke havde efterlevet Cochranes talsmandspolitik. Jeg var ikke enig og ankede derfor Wilsons afgørelse til bestyrelsen, i april 2018, hvilket det var min ret at gøre ifølge den samarbejdsaftale, jeg havde med ham. Wilson er journalist og forstår sig ikke på forskning, og han havde chikaneret mig i årevis, også ved offentlige udtalelser, hvor han undsagde både min forskning og mine evidensbaserede bøger ved at påstå, at jeg ikke havde gjort det klart, om mine konklusioner var mine egne, eller om de var udtryk for Cochranes officielle holdninger. Det var der aldrig nogen som helst tvivl om (hvilket jeg bl.a. har beskrevet i min bog om Cochrane-affæren, der udkom 2. februar 2019),¹ og til sidst havde jeg fået nok og besluttede at bede bestyrelsen, som jeg i øvrigt selv var medlem af, vurdere de to sager for at få stoppet Wilsons chikane.

Det burde have været en let sag. Men i stedet for at vurdere sagen, bestilte bestyrelsesformanden, Martin Burton, en advokatundersøgelse af mit virke 15 år tilbage i tiden. Dette var så utilstedeligt, at selv Cochranes hyrede advokat til formålet i sin rapport bemærkede, at han ikke fandt det i orden at gå bare 3 år tilbage i tiden, fordi, hvad der måtte have været af uenigheder, havde fundet sin løsning tidligere (se min bog; Wilson var ikke engang ansat for 15 år siden; han blev ansat i 2012).

Wilson har total kontrol over bestyrelsen, selvom det burde være omvendt, og han har et meget tæt forhold til bestyrelsesformanden, som er direktør for Cochrane-centret i England. Der er ingen tvivl om, at de to i fællesskab startede en skueproces, hvis formål var at få mig fjernet, selvom jeg ikke havde gjort andet end at benytte mig af min ret til at bede bestyrelsen udtale sig om to konkrete sager. Jeg dokumenterer dette overgreb i detaljer i min bog, der bl.a. bygger på lækkede optagelser af et 6-timers hemmeligt bestyrelsesmøde den 13. september 2018, der endte med min eksklusion, både fra bestyrelsen og som individuelt medlem af Cochrane-samarbejdet, med det snævrere mulige flertal, 6 stemmer for og 5 imod, hvilket endda er et mindretal, fordi der er 13 medlemmer af bestyrelsen.

Advokatundersøgelsen frikendte mig for at have forbrudt mig imod talsmandspolitikken. Så burde den sag have været afsluttet, men Burton brugte de 6 timer på at manipulere groft med de øvrige bestyrelsesmedlemmer, der slet ikke var forbedret på eller informeret om, at der skulle finde en "proces" sted, eller at mødet kunne ende med min udstødelse fra bestyrelsen og fra Cochrane. Advokatundersøgelsen, som de først modtog 12 timer før mødet startede (!) havde jo frikendt mig. Det endte med, at den til lejligheden opfundne begrundelse for min eksklusion blev "dårlig opførsel", hvilket bestyrelsen aldrig forklarede hvad var, ganske som i Kafka's "Processen". Jeg er den eneste nogensinde, der er blevet ekskluderet af Cochrane-samarbejdet, og det vakte voldsom forargelse i det internationale forskersamfund. Jeg er en anerkendt forsker, og der var artikler i Science, Nature, BMJ, Lancet og mange andre steder. Der blev også afleveret over 10.000 underskrifter til ministeren om at forhindre min fyring, efter Rigshospitalet havde varslet den, hvor bl.a. grundlæggeren af Cochrane-samarbejdet, Sir Iain Chalmers, havde skrevet under.

Det spillede ingen rolle, at Cochranes egen hyrede advokat frikendte mig og således underkendte Wilson, fordi Wilson var fast besluttet på, at jeg skulle fjernes, og ovenikøbet forlangte dette af bestyrelsen, hvilket jeg dokumenterer i min bog. Det var naturligvis en grov overtrædelse af hans beføjelser. Wilson ville have mig fjernet, fordi jeg var blevet en trussel imod hans nærmest enevældige magt. Som led i forberedelserne til advokatundersøgelsen blev jeg derfor anklaget for alt muligt, som ikke var sandt, i en 330-siders lang redegørelse udarbejdet af Burton med input fra Wilson, men ikke fra mig. I mit 66-siders svar til Cochranes advokat påpegede jeg, som det var min pligt at gøre som demokratisk valgt bestyrelsesmedlem, alvorlig embedsforsømmelse, som bl.a. indebar, at Wilson havde manipuleret med mødereferater, også fra bestyrelsesmøder. Cochranes bestyrelse står over CEO'en, så det burde slet ikke kunne forekomme, at CEO'en

¹ Gøtzsche PC. Death of a whistleblower and Cochrane's moral collapse. Copenhagen: People's Press; 2019.

manipulerer med bestyrelsesreferaterne, så de passer ham selv bedst muligt, men det er et faktum, som jeg dokumenterer i min bog.

Cochrane er en frivillig organisation, der i høj grad bygger på folks altruisme, og jeg har fx doneret 30 mio. kr. gennem årene til Cochranes IT-udvikling, som fandt sted i mit center, hvilket jeg ikke havde nogen forpligtelse til at gøre. Jeg har i det hele taget været en af de allerstørste bidragydere, også til det gode videnskabelige ry, både Cochrane og det Nordiske Cochrane Center har, og også rent administrativt. Fx har jeg oprettet dattercentre i Norge, Sverige, Finland, Polen og Rusland. Hvis man generelt accepterer, at en leder i et fremmed land kan få en person fyret uden grund, som er ansat og lønnet andetsteds fra, så underminerer man fuldstændig grundlaget for frivillige organisationer og skader dem uopretteligt, men det tog ministeriet, Rigshospitalet og Regionen ikke hensyn til.

Sundhedsministeriet tilbageholder finanslovsbevillingen uden grund

Sundheds- og Ældreministeriet sendte den 12. oktober et brev til Rigshospitalet, hvori ministeriet meddeler, at man fra og med 4. kvartal 2018 tilbageholder udbetalingen, indtil Rigshospitalet har skabt det fornødne grundlag for overholdelse af forudsætningerne i anmærkningsteksten til finanslovsbevillingen, herunder sikring af, at centret kan være en del af det internationale Cochrane-samarbejde (bilag 6). Der var overhovedet ingen grund til, at ministeriet sendte denne meddelelse til Rigshospitalet og dermed optrappede en situation, der kunne have været løst ganske fredeligt. Jeg henvendte mig gentagne gange til ministeriet for at redegøre for situationen, men blev afvist.

Det er ikke god embedsførelse, at både ministeriet og Rigshospitalet gentagne gange afslog at tale med mig, hvilket min advokat og jeg opfordrede til igen, i vort høringsvar den 11. december (bilag 3 og 4), for at finde en mindelig løsning, men som fortsat ikke blev imødekommet.

Jeg meddelte ministeren, departementschefen og Rigshospitalet flere gange, at det fornødne grundlag havde været til stede hele tiden, fordi centret hele tiden havde været en del af det internationale Cochrane-samarbejde, og fordi min fortsatte ansættelse i centret – nu ikke længere som Cochrane-direktør, men som almindelig overlæge – ikke ville kunne begrunde, at Wilson smed selve centret ud af samarbejdet. Det havde han ikke hjemmel til, og det har intet at gøre med, om jeg fortsat arbejder i centret eller ej, fordi centret har en vicedirektør, Karsten Juhl Jørgensen, som ifølge Cochranes egne regler skal varetage opgaverne på mine vegne, hvis jeg ikke kan eller må. Ministeriet skabte derfor et kunstigt problem, som slet ikke eksisterede, og brugte dette til at lægge pres på Rigshospitalet om at fyre mig.

Som nævnt bad jeg bad flere gange både departementschef Per Okkels og Rigshospitalets vicedirektør Per Jørgensen om et møde, men det blev mig ikke tilstået; Okkels svarede ikke engang på mine henvendelser. Vores aktindsigt viser, at Ministeriet og Rigshospitalet har arbejdet tæt sammen i sagen og med Wilson og har føjet ham, hvorimod jeg ikke er blevet hørt, selvom det er veldokumenteret, at Wilson ikke altid giver et fuldstændigt og korrekt billede af tingene, hvilket jeg advarede Rigshospitalet om, og også gav eksempler på i bilagene til mit høringsvar til Rigshospitalet (bilag 4). Et sådant eksempel findes i et notat fra en telefonsamtale med kontorchef Lene Brøndum Jensen i ministeriet den 28. september, hvor Wilson hævder, at jeg "ikke har levet op til forpligtelserne i det Memorandum of Understanding, som er indgået mellem Cochrane og Nordic Cochrane Center" (bilag 3). Det er ikke korrekt. Cochranes egen hyrede advokat (Counsel) giver i sin rapport ikke Wilson medhold i hans påstand om, at jeg ikke har overholdt vores samarbejdsaftale (bilag 4). I modsætning til Wilson har jeg altid efterlevet denne aftale.

I telefonnotatet står der endvidere: "Ift. spørgsmål, hvad det kræves for NCC [det Nordiske Cochrane Center] fortsat at være medlem af Cochrane, fremhævede MW [Mark Wilson], at det kræver ny direktør, og at PG [Peter Gøtzsche] ikke er involveret i NCC." Det er usandt. Wilson løj overfor ministeriet for at fremme sine

egne magtpolitiske interesser. Som jeg uddyber nedenfor, har Wilson ikke hjemmel til at forlange, at jeg ikke arbejder i centret, kun at jeg ikke længere er Cochrane-direktør.

Wilson's uhjemlede krav om min fyring har ikke noget at gøre med, at jeg forsøgte at melde Cochrane-centret ud af Cochrane-samarbejdet den 28. september kl. 16.35, i en e-mail til Wilson (bilag 7), idet dette var efter Wilson's sendte sine e-mails til ministeriet og Rigshospitalet tidligere samme dag med krav om min fyring (bilag 3).

Grunden til, at jeg forsøgte at melde mit center ud af Cochrane-samarbejdet, var, at jeg opdagede via en journalist, at Wilson havde overtaget kontrollen over vores hjemmeside bag vores ryg; havde lagt en dybt ærekrænkende udtalelse fra bestyrelsen om mig op på forsiden; og endda havde slettet mig blandt medarbejderne, selvom jeg fortsat var ansat i centret. Jeg orienterede samme dag både Rigshospitalet (også telefonisk) og ministeriet om mit forsøg på udmeldelse. Da jeg ringede til Per Jørgensen den 28. september var han meget venlig, som altid, idet han altid har påskønnet mit arbejde. Hans eneste bekymring var, om det kunne gå ud over vor bevilling på finansloven. Jeg forsikrede ham om, at det havde jeg undersøgt nøje. Der er mange personer og institutioner, der bidrager til Cochrane uden at være medlemmer, og da jeg ikke kunne se, at der stod nogen steder, at bevillingen forudsætter, at vi er medlemmer af Cochrane, ville vort arbejde kunne fortsætte uændret, bare med større frihed og med kontrol over vores egen hjemmeside (bilag 4).

Allerede den første hverdag herefter, den 1. oktober, meddelte Wilson både ministeriet og Rigshospitalet, at han ikke godkendte min udmeldelse, idet jeg ikke kunne foretage den, da jeg ikke længere var centerdirektør (bilag 3 og 4). Ministeriet og Rigshospitalet vidste derfor hele tiden, at centret ikke var blevet udmeldt af Cochrane-samarbejdet, men den viden holdt de for sig selv.

Tjenstlig samtale den 29. oktober

Min fyring blev varslet ved min eneste tjenstlige samtale nogensinde, den 29. oktober, uden nogen som helst saglig begrundelse. Rigshospitalet tog ikke referat fra mødet (bilag 3, side 4), hvilket er en stor fejl. Til stede ved mødet var, udover mig selv, vicedirektør Per Jørgensen, personalechef Mette Risak og min tillidsrepræsentant, jurist Lene Christensen fra Foreningen af Speciallæger.

Jeg skrev et referat til mig selv samme dag, som skulle vise sig at være meget afslørende i betragtning af det videre forløb i min sag (bilag 1). Der står bl.a.:

Vi aner ikke, hvad den reelle årsag er, men der må stikke noget under. Det spillede ingen rolle, at finanslovsbevillingen var i hus, fordi vi stadig er med i Cochrane. Mette foreslog på et tidspunkt til Per, at de kunne afklare dette med ministeriet, men det ville han heller ikke. I øvrigt var det heller ikke nødvendigt, idet dokumentationen, jeg har downloadet, klart viser, at CEO Mark Wilson aldrig har godtaget min udmeldelse af centret den 28. september.

Karsten [min vicedirektør i Cochrane-centret] talte jo også med ham i Edinburgh medio september, om Karstens overtagelse af centret, fordi jeg var "udrenset" fra Cochrane-samarbejdet, hvor man ikke accepterer anderledes tænkende end Wilson selv.

Måske Mark Wilson har fortalt løgne i ministeriet, på RH eller begge steder. Han har allerede løjet i en mail, han sendte til Lene Brøndum 28. september. Måske de er blevet nervøse for muligheden for at lukke centret, hvis de ikke fjører Wilson i ét og alt: Some of the possible sanctions are set out in Paragraph 25: Cochrane ... may impose additional measures, including ... suspension or removal of Cochrane's endorsement of the Director, dissolution or transfer of the Centre to another location or organization, or deregistration as a Cochrane Group. In this case, Cochrane's endorsement of the Director has been removed through the termination of his membership.

Der var enighed om, at den planlagte fyring af mig ikke kunne have noget at gøre med min udmeldelse af centret fra Cochrane den 28/9 [dette forsøg på udmeldelse blev som nævnt aldrig effektueret], fordi jeg allerede var blevet bebrejdet dette i brev fra 1. oktober [fra Per Jørgensen], som ikke var en advarsel men mere en "røffel" (dette udtryk brugte FAS-direktør Karsten Axel Nielsen ved et møde 11/10, vi havde, hvor Lene også deltog).

Lene talte om manglende proportionalitet og at der jo ikke var nogen forhistorie om, at jeg havde begået tjenstlige fejl. Det gjorde ikke det mindste indtryk på Per og Mette.

Skrevet 29. oktober. Tilføjet 3. november: Risak spurgte Jørgensen, om de ikke skulle kontakte ministeriet med oplysningen om, at centret alligevel ikke var udmeldt af Cochrane, som jo er meget vigtig for sagen, men det afviste Jørgensen uden nogen begrundelse.

Jørgensens afvisning af Risaks forslag om at fortælle ministeriet, at der ikke var nogen problemer med at få udbetalt finanslovsbevillingen, er yderst påfaldende, og hele forløbet tyder stærkt på, at min fyring var politisk, iscenesat af departementschef i Sundheds- og Ældreministeriet, Per Okkels, og at Rigshospitalet ikke turde andet end at parere ordre.

Min tillidsrepræsentant og jeg spurgte flere gange, hvad årsagen var, men fik kun at vide af vicedirektør Per Jørgensen, at han havde mistet tilliden til, at jeg fortsat ville kunne lede Cochrane-centret. Som nævnt ovenfor er dette er ikke en saglig begrundelse og strider imod, at jeg har skabt et forskningscenter i absolut verdensklasse.

På et møde med mit personale den 5. november (jeg var ikke til stede, idet jeg blev bortvist under den tjenstlige samtale den 29. oktober og fik at vide, at jeg ikke måtte komme på kontoret) fortalte Per Jørgensen, at hospitalet kun er husvært for centret. Jørgensen prøvede at forklare, hvorfor jeg skulle fyres, men personalet forstod ikke hans forklaringer og godtog dem heller ikke. Jeg talte den 15. november med Jørn Wetterslev, en overlæge, der var med til mødet, og jeg tog referat. Wetterslev havde gjort opmærksom på under mødet med Per Jørgensen, at det hele var en stor urimelighed, og at man slagtede offeret i stedet for dem, der havde udvist despotisk adfærd, nemlig mindretallet i Cochranes bestyrelse. Wetterslev sagde også: *Jeg forstår godt, hvilken situation Per er i, og han var ukontaktbar på mødet. Han burde jo sige til ministeriet, hvordan det burde være. Den ideelle løsning ville være, at man omdøbte centret til center for evidensbaseret medicin.* Flere af mine ph.d.-studerende bekræftede Wetterslevs opfattelse. De beskrev mødet med Jørgensen, hvor personalechef Mette Risak også deltog, som absurd.

Jørgensen sagde til mit personale, at han ville melde tilbage, så snart han havde fået bekræftet fra Cochrane, at vi var medlem af samarbejdet. Dette er alvorlig misinformation, der var skadelig for personalet, som helt unødigt frygtede for deres job igennem mere end to måneder. Det må betragtes som uacceptabel embedsførelse, både fra ministeriets og Rigshospitalets side, at opdigte dette ikke-eksisterende problem. Sidste gang, mine forskere bragte emnet på banen efter at have kontaktet mig i starten af januar, vidste de fortsat ikke, at der ikke var problemer med at få finanslovsbevillingen udbetalt. Dette til trods for, at personalechef Mette Risak skrev til min advokat den 15. november (bilag 3):

"Vicedirektør Per E. Jørgensen, Rigshospitalet, har senere telefonisk orienteret Cochrane Collaborations CEO, Mark Wilson om, at professor, overlæge Peter Gøtzsche er fritaget for tjeneste indtil videre, og at Karsten Juhl Jørgensen er acting director indtil videre. Samtidigt bad vicedirektør Per E. Jørgensen om en skriftlig bekræftelse på, at det Nordiske Cochrane Center under disse vilkår igen var et fuldgældigt medlem af Cochrane Collaboration. Denne bekræftelse (vedhæftet) modtog vi i en mail den 9/11. På den baggrund er den aktuelle status for det Nordiske Cochrane Center, at med Karsten Juhl Jørgensen som fungerende leder er det Nordiske Cochrane Center et fuldgældigt medlem af det internationale Cochrane samarbejde". Endvidere

skrev ministeren til mig den 19. december, at udbetalingen var blevet genoptaget, men mit personale blev fortsat holdt i uvidenhed og frygtede fortsat for deres job.

Den kunstigt skabte usikkerhed omkring centrets fremtid var højst sandsynligt led i en plan, der gik ud på at få mig fyret. Ifølge Sundhedsudvalgets formand, Liselott Blixt, som jeg talte med flere gange og korresponderede med, vidste ikke engang ministeren, at betingelserne for udbetaling af finanslovsbevillingen var opfyldt. Det vidste Blixt heller ikke, før jeg fortalte hende om det.

Senere blev der stillet spørgsmål til ministeren fra politikere, der prøvede at forhindre min firing, og der blev holdt samråd. Men intet hjalp. Ministeren gled af på det hele. Okkels havde jo allerede sendt Sorteper videre til Rigshospitalet med forventning om, at Rigshospitalet ville eksekvere ordren.

Hvad handlede min firing om?

Min firing handlede ikke om samarbejdsproblemer. Den var resultatet af en magtkamp mellem to fløje. Den ene fløj ledes af Wilson, ansat i 2012, som går ind for, at alle i Cochrane skal tale med samme stemme; han er imod åbne videnskabelige debatter om kvaliteten og pålideligheden af konkrete Cochrane-oversigter; han lægger mere vægt på "brand", "our product" og "business" end på, at videnskaben er korrekt; og tillader økonomiske interessekonflikter i relation til medicinalindustrien. Mange i Cochrane og udenfor Cochrane mener, at dette er ødelæggende for en videnskabelig organisation.

Den anden fløj ønsker at føre Cochrane tilbage til de værdier, der skabte organisationen i 1993, og som er afgørende for dens berettigelse og overlevelse: Fri videnskabelig debat; ingen økonomiske interessekonflikter for de forskere, der laver Cochrane-oversigter i relation til de firmaer, hvis produkter, de evaluerer; og åbenhed, transparens, demokrati og samarbejde.

Som valgt medlem af Cochrane-bestyrelsen med det største antal personlige stemmer af samtlige 11 kandidater, trods det forhold, at jeg var den eneste, der i mit valgoplæg kritiserede Cochrane-ledelsen, gjorde jeg mit bedste for at ændre på forholdene. Wilson følte sin nærmest enevældige magt truet, hvorfor jeg blev udsat for et kup, hvor bestyrelsesformanden forbrød sig imod alle de vigtigste regler for charities og for Cochrane for at efterkomme Wilsons krav om at få mig udrenset.

Det er forkasteligt, at Rigshospitalet ikke foretog nogen vurdering af afskedigelsesgrundlaget, men alene lagde eksterne krav fra et andet land til grund, ovenikøbet fra modparten i sagen, Mark Wilson, om hvem vi ved, han taler usandt til egen fordel. Jeg oplyste i mit hørings svar til Region Hovedstaden (bilag 5), at Wilson forlangte, at bestyrelsen måtte vælge mellem ham og mig, og at han truede bestyrelsen med sagsanlæg, fordi jeg havde dokumenteret hans mismanagement af Cochrane, hvilket jeg efterfølgende underrettede Charity Commission om, den 9. oktober 2018. Det er velkendt, at Wilsons ledelsesstil er Management by Fear, hvilket adskillige bestyrelsesmedlemmer har påtalt. Fx har samtlige fire personer, der trak sig fra bestyrelsen i protest dagen efter min eksklusion, kritiseret Wilsons bølgeadfærd (bullying) (se min bog).

Trods stor opbakning, tabte jeg magtkampen pga. komplottet. Kun 4 dage efter min eksklusion forsøgte bestyrelsesformanden i en 10 minutter varende tale på den årlige generalforsamling (Annual General Meeting) at begrunde, hvorfor jeg var blevet ekskluderet. Denne tale har karakter af en "hate speech". Den er på YouTube, starter efter 36m20s,² og findes også på Cochranes hjemmeside. Jeg har kommenteret den.³ Den er groft ærekrænkende og startede en voldsom rygtedannelse, der gav genlyd i hele verden (se min bog). Mange opfattede det som om, at jeg havde krænket kvinder seksuelt eller havde begået gentagen, alvorlig kriminalitet. Derfor blev jeg nødt til at forsvare mit rygte efterfølgende. Af samme grund var det umuligt for

² <https://www.youtube.com/watch?v=cLG5NKphXq0&feature=youtu.be>

³ <http://www.deadlymedicines.dk/wp-content/uploads/2018/09/G%C3%B8tzsche-comments-on-Statement-by-Cochrane-Governing-Board-from-17-Sept-1.pdf>

mig at acceptere en såkaldt frivillig fratrædelsesaftale (der absolut ikke var frivillig) med Rigshospitalet, selvom den ville have givet mig 10 måneders ekstra løn. Der stod nemlig i aftalen:

Der er enighed mellem parterne om, at indholdet af aftalen ikke kommunikeres til tredjepart. Udmelding til medarbejdere og relevante interne og eksterne samarbejdspartnere aftales med direktionen. Aftalen er til fuld og endelig afgørelse af ethvert krav mellem parterne uden præjudice.

Hvis jeg påtog mig den fortrolighedsklausul, der var indsat i aftaleudkastet, ville alle tro, at jeg dækkede over noget, især fordi bestyrelsesformanden i sin "hate speech" havde sagt, at han af fortrolighedshensyn (privacy) ikke kunne sige noget. Det opfattede tilhørerne som en beskyttelse af "ofrene", men der var jo slet ingen ofre, bortset fra mig. Beskyldningerne var så grove, at ikke mindre end tre bestyrelsesmedlemmer, inklusive Wilsons højre hånd, Martin Burton, drog komplet irrelevante paralleller til *Me Too*-bevægelsen under det hemmelige bestyrelsesmøde, hvor jeg ikke måtte deltage og derfor ikke kunne forsvare mig imod de falske anklager (se min bog).

Ministeriet og Rigshospitalet ville have varetaget både Danmarks og Cochrane-samarbejdets interesser, hvis de havde støttet mig og ikke føjet Wilson i hans utilstedelige krav om, at jeg skulle fyres. De vidste godt, at Cochranes ry havde lidt stor skade af min eksklusion, og at de ville gøre ondt værre ved at fyre mig, idet jeg nyder stor anerkendelse som forsker, for min integritet, og for mit arbejde til gavn for patienterne, hvilket netop er en kerneopgave for Cochrane. En tidligere bestyrelsesformand, Adrian Grant, skrev i 2008 til den daværende CEO, Nick Royle: *I advise you to think hard about how you should reply to this. You did finish your email to Peter with an unfortunate sentence and I can understand why Peter considers this discourteous. In many ways, Peter is the 'conscience' of the Collaboration. We may find him irritating at times, but we should never ever be dismissive of him.*

Den 9. oktober 2018 anmeldte jeg Cochranes ledelse til Charity Commission for "serious mismanagement" og fremsendte efterfølgende min bog. Jeg mener at have fældende beviser for, at processen, der førte til min eksklusion, var ugyldig, hvilket er yderligere en grund til, at jeg aldrig skulle have været fyret. Charity Commission har endnu ikke haft tid til at behandle min klage. Jeg påpegede blandt andet, at det ikke giver nogen retssikkerhed, at det er Wilson, der skriver lovene, undersøger om de er blevet overtrådt, og idømmer sanktioner, hvis han finder, at dette er tilfældet. I ethvert civiliseret samfund har vi adskilt disse funktioner.

Jeg har gode grunde til at antage, at min fyring handlede om at gøre en vigtig og troværdig stemme i debatten tavs, og jeg ved, at min eksklusion fra Cochrane havde denne årsag. Påfaldende mange af de dokumenter, vi har fået fra ministeriet gennem aktindsigten, er artikler, hvor interessenter i sundhedsvæsenet - fx psykiatere, læger med interessekonflikter, Sundheds- og Lægemiddelstyrelsen, og redaktører af tidsskrifter finansieret af medicinalindustrien - prøver at fremstille mig som utroværdig for at fremme deres egne interesser.

Kendsgerningerne er, at der aldrig er nogen, der har kunnet påvise, at vi har taget fejl i vores forskning; at jeg er den eneste dansker nogensinde, der har udgivet over 70 artikler i de "fem store" (BMJ, Lancet, JAMA, Annals of Internal Medicine og New England Journal of Medicine); og at mine arbejder er citeret omkring 50.000 gange. Det er derfor, at verdens førende forsker på sundhedsområdet, den mest citerede overhovedet, professor John Ioannidis fra Stanford University, i sit brev til ministeren fra 16. november bl.a. skriver:

Peter is undoubtedly a giant, one of the greatest scientists of our times and one of the most influential, impactful, and useful voices in medicine at large. I cherish enormously his contributions. I believe he is the most recognizable and prominent scientist that Denmark currently has. His dismissal from the Cochrane board two months ago came as a total shock to me. The possibility of compounding this shock with his dismissal also from the Rigshospitalet would deal a severe blow to medicine, democracy, freedom of thought, and justice. I believe that basic respect for scientific discourse requires that you do not eliminate your opponents through

administrative machinations. Ousting Peter from the Rigshospitalet damages the reputation of Denmark as a free country. Conversely, supporting him will demonstrate forcefully that not all is lost for human dignity. I trust that you will decide not to be on the wrong side of history and that you will take pride that your ministry continues to support one of the greatest investigators of our times.

Rigshospitalets argumentation

Rigshospitalet har altid lagt vægt på, at hospitalet kun er husvært for os, hvilket jeg har på skrift, og ikke vil blande sig i mine dispositioner (undtagen selvfølgelig hvis jeg overtræder hospitalets interne regler og bestemmelser). Jeg havde derfor ikke i min vildeste fantasi forestillet mig, at mit uegennyttige arbejde som demokratisk valgt bestyrelsesmedlem i Cochrane kunne føre til min fyring. Jeg har til og med tidligere fra ministeriet fået bekræftet, at Rigshospitalet ikke har nogen instruktionsbeføjelser overfor mig. Ved at fyre mig per instruktion fra et andet land – uden at høre mig om sagen - brød Rigshospitalet pludselig på afgørende vis princippet om ikke at blande sig i mit arbejde, hvilket jeg mener, rejser nogle forvaltningsretlige overvejelser, bl.a. om total mangel på jobsikkerhed og retssikkerhed for mit vedkommende, som jeg ikke kunne forudse.

Rigshospitalet skriver i sit høringssvar (bilag 8), at man har en institutionel værtsfunktion og dermed er ansvarlig for driften af centeret, men at man af principielle grunde valgte ikke at gå nærmere ind i konflikten mellem mig og den øverste ledelse af det internationale Cochrane-samarbejde. Men det gør Rigshospitalet jo netop ved at føje Wilsons magtpolitiske ønske om at fyre mig; hospitalet agerer endda som hans skarpretter, uden at stille spørgsmål.

Rigshospitalet er enig med mig i, at konflikten kan betegnes som en magtkamp mellem to fløje, som de kalder organisationspolitisk og strategisk, men tilføjer så, at der over en årrække tillige har udviklet sig en egentlig personkonflikt mellem mig og Mark Wilson. Det er ukorrekt at se det på den måde. Man kan ikke hævde begge dele på én gang, og sagen handlede udelukkende om Wilsons ønske om at bevare og udbygge sin nærmest totale magt i Cochrane. Derfor har han også chikaneret andre centerdirektører voldsomt. Mindst 9 af de 12 ældste Cochrane-centre er meget utilfredse med hans ledelse, og Wilson har skaffet sig af med andre personer end mig, der nød stor respekt for deres videnskabelige indsats (se min bog). Det amerikanske Cochrane-center valgte at lukke i 2018 efter Wilson havde chikaneret de to direktører gennem to år, og tre år tidligere havde den franske Cochrane-direktør kritiseret Wilson voldsomt i en skrivelse til bestyrelsen, hvor han samtidig meddelte sin afgang i protest. Det handler derfor ikke om en personkonflikt mellem Wilson og mig. Wilsons bølgeagtige ledelse er et generelt problem, og det vidste Rigshospitalet godt, fordi jeg havde gjort rede for det i mit høringssvar (bilag 4) og i bilagene til samme.

Det er påfaldende, at Wilson flere gange offentligt har undsagt min meget grundige forskning om medicinalindustriens ulovligheder og den skadelige effekt af psykofarmaka. Min forskning er meget værdsat af patienterne og har ført til priser, fx førsteprisen fra den engelske lægeforening for den bedste bog i kategorien *Basis of Medicine*.⁴ Det har rejst en mistanke om, at Cochrane er ved at komme i lommen på den magtfulde medicinalindustri og dens politiske støtter. Det er også af denne grund indlysende forkert af Rigshospitalet at beskrive det som en personkonflikt. Jeg skulle udrenses, fordi jeg var ved at få for stor indflydelse og opbakning, hvilket truede Wilsons eneherredømme og fejlslagne strategi for Cochrane. Wilsons strategi har mødt stor international kritik, bl.a. fra BMJ (British Medical Journal; et af verdens mest indflydelsesrige tidsskrifter på sundhedsområdet), hvis chefredaktør skrev om Cochrane, kun en uge efter min eksklusion: *The board's statement cites bad behaviour, but beyond the personalities lies a deep seated difference of opinion about how close to industry is too close*.⁵

⁴ Gøtzsche PC. Deadly medicines and organised crime: How big pharma has corrupted health care. London: Radcliffe Publishing; 2013. Winner of the BMA Medical Book Award (first prize) 2014 in the category Basis of Medicine.

⁵ Godlee F. Reinvigorating Cochrane. BMJ 2018;362:k3966.

Rigshospitalet undlader ganske at nævne, at advokatundersøgelsen frikendte mig for det, konflikten drejede sig om, selvom den var betalt af Cochrane, og selvom advokaten ikke var i tvivl om, hvilken konklusion Cochranes ledelse ønskede, han skulle nå frem til (se min bog). Jeg har været talsmand på manges vegne, fx centerdirektørerne, gennem adskillige år og i forskellige sammenhænge, hvor direktørerne har været lodret uenige i Wilsons ideer, som ofte har været skadelige for centrene og dermed for Cochrane (se min bog).

Rigshospitalet tog heller ikke hensyn til, hvad jeg skrev i mit hørings svar om den nærmest totale opbakning, jeg havde fra de andre centerdirektører (bilag 4):

Samtlige 31 centerdirektører i Spanien og Latinamerika har bedt Cochrane om at foranstalte en uvildig undersøgelse af forløbet, der førte til min eksklusion fra Cochranes bestyrelse og fra Cochrane-samarbejdet den 13. september. Det har bestyrelsen afvist, idet den godt ved, at en sådan undersøgelse vil føre til dens fald. De 31 direktører forbereder en ny protest og mange andre gør det samme. Fx var det tyske netværk af evidensbaserede centre så utilfreds med bestyrelsens arrogante afvisning af kravet om en uvildig undersøgelse, at netværket har indsendt en endnu skarpere protest. Jeg er blevet symbolet på, at noget er helt galt i Cochrane, hvilket er grunden til, at organisationen er i dyb krise pga. bestyrelsens og Wilsons handlinger overfor mig.

Rigshospitalet har svigtet totalt, også overfor patienterne, ved ikke at bakke mig op, men føje Wilsons magtpolitiske ønske, som absolut ikke er i patienternes interesse.

Ifølge Rigshospitalet henviser ministeriet til en "samarbejdsconflikt" mellem Cochranes internationale ledelse og mig. Denne begrundelse blev ikke fremsat under den tjenstlige samtale, og som nævnt drejer det sig netop ikke om en samarbejdsconflikt. Når en myndighed skal begrunde en firing, som ikke kan begrundes, griber den ofte til tricket at kalde det en "samarbejdsconflikt", for så føler man, at man er på sikker grund, og man behøver ikke at oplyse den undrende omverden om noget som helst, fordi det er en "personalesag". I øvrigt kræves det, at hovedskylden for et samarbejdsproblem, der anvendes som begrundelse for en afskedigelse, skal kunne tilskrives den, som søges afskediget, og dette var hverken dokumenteret eller tilfældet. I Cochrane er det Wilson, der er problemet. Som jeg dokumenterer i min bog, har han mange gange forbrudt sig imod de samarbejdsaftaler med centrene, han selv har udarbejdet og indgået. Det gav jeg endda adskillige eksempler på i mit hørings svar til Rigshospitalet (bilag 4). Der råder groteske forhold, og alle er bange for Wilson, inklusive bestyrelsesformanden (se min bog), undtagen jeg, men det kostede mig mit job. Jeg skriver i min bog: *Nancy Santesso burst into tears during the board only time in Lisboa and said that Burton [formand for bestyrelsen] was afraid of Wilson* (board only time betyder, at Mark Wilson ikke må deltage; dette frirum udgør en meget lille del af det samlede antal timer ved bestyrelsesmøderne).

Det er en foredrøjning af kendsgerningerne, når Rigshospitalet skriver til Regionen, at man forventer, at jeg som tjenestemand og leder af centret undgår at indlade mig i magtkampe om organisationspolitiske og strategiske konflikter af en sådan art, at de - som det konkret har været tilfældet - udvikler sig til egentlige personkonflikter, og dermed stiller sig i vejen for centrets virke. Rigshospitalets holdning ville jo blokere for, at nogen som helst i en stilling som min nogensinde ville vove at stille op til et bestyrelsesvalg i Cochrane eller andre almennyttige, internationale organisationer, fordi de ved at arbejde politisk for det, de mener, er det rigtige, risikerer at ende med en firingsseddel i hjemlandet. Jeg har i øvrigt ikke indladt mig i en magtkamp; jeg har gjort min pligt som bestyrelsesmedlem på vegne af dem, der valgte mig, så det var måske forkert af mig at kalde det en magtkamp.

Det er yderst misvisende, at Rigshospitalet skriver, at jeg var forpligtet til at varetage centrets interesser på en sådan måde, at dets eksistensgrundlag ikke blev bragt i fare, "og vel og mærke på en sådan måde, at personlige interesser ikke blev varetaget på bekostning" af centrets interesser.

Eksistensgrundlaget har ikke på noget som helst tidspunkt været bragt i fare. Det vidste Per Jørgensen godt, og det har han vidst hele tiden. Og det drejer sig netop ikke om personlige interesser, men om min rolle som en vigtig talsmand for de mange, der bl.a. er meget utilfredse med, at Cochrane-ledelsen de facto har indført videnskabelig censur, hvilket Rigshospitalet også burde være utilfreds med, og som truer med at ødelægge organisationen (se min bog, eller nogle af de utallige artikler, andre har skrevet om Cochrane-affæren). Jeg har varetaget mit centers, Danmarks og patienternes interesser på bedste vis, hvilket Rigshospitalet burde have bakket op omkring. Mine egne interesser og Cochranes kan ikke adskilles; de er sammenfaldende. Som nævnt har jeg gennem min forskning, mit bidrag på 30 mio. kr. og øvrige aktiviteter gavnnet Cochrane usædvanlig meget.

Rigshospitalet afviste, at jeg kunne flyttes til en anden passende stilling, fordi der ikke var ledige passende stillinger. Jeg har ikke modtaget oplysninger, der viser, at Rigshospitalet har undersøgt, om der kunne være passende stillinger i Region Hovedstaden, og vores aktindsigt har intet vist om, hvilke tiltag, Rigshospitalet har gjort på dette område. En omplacering forudsætter i øvrigt ikke, at der er en ledig stilling. Mange ville have været interesseret i at overtage mig som medarbejder, ganske gratis endda, idet jeg allerede var aflønnet via bevillingen på finansloven. Fx kunne jeg have arbejdet for Copenhagen Trial Unit, som er på den samme finanslovsbevilling som Cochrane-centret, og kliniske forsøg ligger i høj grad indenfor mit ekspertområde. Jeg kunne også have fortsat i min overlægestilling i Cochrane-centret, fx som leder af vores forskning. Man kunne også have oprettet en passende stilling. Min forskning har som nævnt sparet danske skatteydere for milliarder af kroner gennem årene. Med den særlige ekspertise jeg har, ville jeg fortsat kunne bidrage til at spare milliarder for sundhedsvæsenet og til, at der bruges bedre og mindre skadelige behandlinger.

Rigshospitalets firing af mig har været meget skadelig for mit center. Den 20. november skrev mine 5 ph.d.-studerende til ministeren og Per Jørgensen bl.a.:

Vi er blevet pålagt ikke at tale med Peter omkring vores forskningsprojekter, men vi forstår ikke dette krav fra Rigshospitalets direktion. Der er ingen åbenlys sammenhæng mellem Peters fritagelse, Sundhedsministeriets krav om at det Nordiske Cochrane Center fortsat skal være en del af Cochrane Collaboration og vores fortsatte samarbejde med Peter. Kravet er meget uhensigtsmæssigt og har allerede påvirket vores igangværende projekter. Vi ved at PhD-skolen på Københavns Universitet er blevet involveret, og at de har meldt ud, at de er opsatte på at hjælpe med at løse vores udfordringer, såsom at finde nye vejledere. Dette er selvfølgelig betryggende, og vi sætter stor pris på, at vi ikke risikerer at komme i klemme rent administrativt.

Men, én ting er at løse konkrete formalia og vejledningsopgaver, noget andet er, at vores konkrete forskningsprojekter ikke bare kan overtages af udefrakommende vejledere. Vi vil derfor gerne vide hvor lang tid dette samarbejdsforbud med Peter skal vare. Vi ser helst, at der findes en løsning hurtigst muligt, og helst en løsning, som indebærer at vi kan fortsætte vores projekter med Peter så uforstyrret som muligt.

Vi har alle haft Peter som vejleder og chef i flere år og har derfor et indgående kendskab til ham. Vi er alle langt mere end tilfredse med Peter, både som vejleder og chef. Peters faglige kompetencer er der næppe nogen som kan være i tvivl om; Peter har en ufattelig viden på mange områder, både klinisk, metodemæssigt, statistisk og sprogligt, som gør at man altid kan søge råd hos ham og man kan altid være sikker på at få et brugbart svar. Peter har en ledelsesstil, som betoner vigtigheden af frihed under ansvar, og hvor man selv tager ansvaret for sine tidsmæssige dispositioner og konkrete arbejdsopgaver. På samme tid har Peter et utroligt overblik over vores igangværende projekter, tilmed på et detaljeniveau som vi stadig kan blive overraskede over.

Peter bruger al den tid, der er nødvendig på vores projekter og han er altid til at få fat på. Selvom han lige er fløjet tværs over Atlanten og ikke har sovet i et helt døgn, kan man stadig ringe til ham, privat, og få ham til at kigge et udkast igennem, hvis der fx er en deadline, som skal overholdes. Ingen af os har oplevet samme engagement og tilgængelighed hos de vejledere og professorer vi tidligere har arbejdet sammen med. Peter er

også meget opsat på at lære fra sig, og det er ikke uvant at man bruger flere timer på at kigge manuskripter og udkast igennem ved siden af ham, for at diskutere indhold, struktur og sproglige detaljer.

Dette er dels et udtryk for, at Peter er så engageret og passioneret for sit arbejde, men det siger også meget om hvor alvorligt han tager sin vejlederrolle. Det er et personligt anliggende for ham, at vi lærer noget og bliver bedre forskere og videnskabsmænd/kvinder. Netop derfor er Peter også mere end blot en vejleder. Han er en mentor, som flere af os har brugt som vejleder og rådgiver i personlige og karrieremæssige overvejelser.

Peter er en engageret leder, som er tilgængelig og imødekommende overfor alle på Centret. Dette er måske bedst illustreret ved, at døren til hans kontor, bogstaveligt talt, altid er åben. Peters kamp for mere gennemsigtighed omkring vores lægemidler afspejler sig altså i hans ledelsesstil og måden hvorpå vi arbejder på Centret. Vi har derfor heller aldrig betvivlet Peters evner til at være leder for det Nordiske Cochrane Center.

Det tager mange år at bygge et succesrigt forskningscenter op, men kun et øjeblik at ødelægge det ved en uklog administrativ beslutning. Enhver forskers mareridt er manglende forståelse og påskønnelse fra dem, der har den formelle magt. Det ramte mig fuldt ud i Cochrane og efterfølgende også i Danmark.

På et møde jeg havde med ministeren, departementschef Per Okkels, og direktørerne for Sundhedsstyrelsen og Lægemiddelstyrelsen den 14. august 2018, sagde ministeren flere gange, at hun var glad for at have det Nordiske Cochrane Center, og at hun satte pris på, at der var en "fræk dreng i klassen", som turde sige myndighederne imod. Rigshospitalet burde derfor ikke have foretaget sig andet end at afvente den planlagte internationale evaluering af centret, som ifølge ministeren åbner mulighed for, at centret kan få en anden forankring end på Rigshospitalet. Men meget tyder på, at departementschefen igangsatte en unødigt proces, som han forventede, Rigshospitalet skulle eksekvere, og da hospitalet kort forinden havde fået en alvorlig "næse" (hvilket en tillidsmand oplyste mig om), tolker jeg det sådan, at hospitalet ikke vovede at sætte sig op imod ministeriet. Idet Per Jørgensen altid har værdsat mit arbejde, ligesom tidligere direktører på Rigshospitalet, mener jeg, at det drejer sig om en politisk fyring begrundet i, at Okkels ikke ønskede, der længere skulle være en vagthund, der kunne kritisere Sundheds- og Lægemiddelstyrelsen og medicinalindustrien.

Rigshospitalets indstilling til Region Hovedstaden fra 7. januar 2019 om min afskedigelse

Denne indstilling indeholder mange usande og misvisende oplysninger (bilag 8), fx: "I konsekvens af ekskluderingen valgte Peter Gøtzsche den 28. september 2018 at udmelde DNCC af det internationale Cochrane-samarbejde." Det er usandt, og Per Jørgensen vidste, at det er usandt. Min handling skyldtes Wilsons fjendtlige magtovertagelse af vores hjemmeside, hvilket var et uhørt groft brud på den samarbejdsaftale, jeg havde med ham. Jeg mener heller ikke, jeg handlede uden for mit mandat eller skabte usikkerhed om grundlaget for centrets fortsatte virke, hvilket Rigshospitalet hævdede. I øvrigt har Rigshospitalet erkendt overfor mig, at denne handling netop ikke var grund til, at jeg blev fyret. Det fremgik af den tjenstlige samtale, som jeg lavede et referat af samme dag (bilag 1), og Rigshospitalet skriver fx også i indstillingen: "Det forhold, at Peter Gøtzsche havde udmeldt DNCC af det internationale Cochrane-samarbejde, var i den forbindelse ikke afgørende for opfyldelsen af finanslovsbevillingens anmærkningstekst, idet Peter Gøtzsches udmelding ikke var blevet effektueret, da Peter Gøtzsche ikke havde kompetence til at foretage udmeldingen."

Rigshospitalets argumentation er selvmodsigende. Det er et påtrængende spørgsmål, hvorfor både ministeriet og Rigshospitalet – i den rækkefølge - gjorde noget til et problem for centret og dets bevilling, som slet ikke var noget problem? Det kan ikke begrunde en fyring af mig.

Som allerede nævnt havde jeg, inden min beslutning, grundigt undersøgt sagen og havde ikke fundet noget i finansloven om, at centret skulle være medlem af Cochrane for at bidrage til Cochrane-samarbejdet. I en e-mail fra 1. oktober meddelte jeg både Rigshospitalet og ministeriet, at vi bare kunne melde os ind igen, hvis man ikke var enig i min beslutning. Det Nordiske Cochrane Center har i mange år været det Cochrane-center i

verden, der har den største og vigtigste forskningsproduktion, så det ville være meget attraktivt for Cochrane-ledelsen at få os ind igen.

Det er usandt, og er fremsat mod bedre vidende, når Rigshospitalet hævder, at min eksklusion fra Cochrane umuliggjorde centrets fortsatte deltagelse i det internationale Cochrane-samarbejde. Mange personer arbejder i Cochrane-centre, også med forskning, uden at være medlemmer af Cochrane. Det gælder også for det Nordiske Cochrane Center. Tidligere bestyrelsesmedlem, David Hammerstein, der trak sig i protest efter min eksklusion, gjorde i et brev den 12. december både ministeren og Per Jørgensen opmærksom på dette:

We are aware (see attached documentation) that Cochrane's CEO in London has required that Gøtzsche be dismissed from the Nordic Cochrane Centre. This is a totally inappropriate interference with another country's internal affairs, and Wilson has no authority whatsoever to require this, or to make it a requirement for his continued support of the Nordic Cochrane Centre. Furthermore, he cannot deregister the Centre on this basis. I know this because I was on the Governing Board till recently.

Hammerstein har ret. Der skal særdeles meget til for at afregistrere et Cochrane-center, og det er noget, man kun griber til, hvis alle andre muligheder er udtømte. Det kræver også bestyrelsens godkendelse og forudsætter, at centret ikke lever op til sine forpligtelser, hvilket mit center altid har gjort, og det endda langt ud over, hvad man kan forvente.

Det er stærkt bekymrende for retssikkerheden og trygheden i en tjenestemandsansættelse, at Per Jørgensen beskriver et "problem", der aldrig har eksisteret. Det er også uacceptabelt dårlig embedsførelse.

Rigshospitalet hævder, at man under den tjenstlige samtale 29. oktober blev bekræftet i, "at der ikke var nogen udsigt til, at konflikten mellem Peter Gøtzsche og den øverste ledelse af det internationale Cochrane-samarbejde skulle kunne blive normaliseret - snarere tværtimod." Det er usandt. Det blev slet ikke drøftet ved den tjenstlige samtale (bilag 1), hvilket min tillidsrepræsentant kan bevidne, og Rigshospitalet blev ikke bekræftet i, at der ikke var udsigt til en normalisering. Det er stærkt beklageligt, at Rigshospitalet ikke udarbejdede et referat af den tjenstlige samtale, og så tilmed påstår noget, der ikke er sandt i relation til denne samtale.

En normalisering kunne i øvrigt let have været effektueret ved, at jeg var fortsat med mit videnskabelige arbejde, herunder mine bidrag til omkring 20 eksisterende og igangværende Cochrane-oversigter, som almindelig overlæge i centret. Jeg ville ikke få noget med Cochrane-ledelsen at gøre som almindelig overlæge uden ansvar for Cochrane-aktiviteterne, så også af denne grund er Per Jørgensens betragtninger misvisende. Jeg blev hårdhændet behandlet under den tjenstlige samtale og fik at vide, at jeg var suspenderet og ikke engang måtte gå tilbage til mit kontor, som om jeg havde begået alvorlig kriminalitet. Det er meget svært at forstå, hvorfor hospitalet behandlede mig så dårligt efter i 25 år at have været meget tilfreds med min indsats, som har været til stor gavn for hospitalet og det danske samfund.

Rigshospitalet umiddelbare vurdering var, at situationen omkring det internationale Cochrane-samarbejde havde udviklet sig i en sådan grad, at centrets fortsatte eksistens var truet. Dette er en falsk konstruktion. Per Jørgensen prøver at retfærdiggøre en firing, der ikke kan retfærdiggøres, ved at hævde noget, der ikke er sandt. Mod bedre vidende hævdede Per Jørgensen fem gange, at jeg havde bragt centret i fare eller kunne gøre det (underforstået, at han derfor var nødt til at fyre mig), men det er ikke korrekt, hvilket jeg påpegede i mit høringsvar (bilag 4). Jeg havde ikke gjort noget galt, men var blevet udsat for et uhyrligt overgreb fra Cochrane-ledelsens side.

Det er en stor fejl, at Rigshospitalet opfattede mit forhold til Cochrane som et ordinært ansættelsesforhold, hvor jeg skal makke ret, uanset hvad jeg udsættes for. Det var det jo ikke. Jeg var ikke ansat af Mark Wilson; Cochrane-centrene er selvstændige enheder; "processen" imod mig var ulovlig; og jeg var et demokratisk

valgt bestyrelsesmedlem, som havde lov til og endda pligt til at kritisere Cochrane-ledelsen, hvis der var grund til det, hvilket der i allerhøjeste grad var.

Rigshospitalet mener, jeg ikke har levet op til mit ledelsesansvar, idet jeg har bragt mig selv i en situation, hvor "Cochrane-samarbejdet har fundet det nødvendigt at afbryde samarbejdet og afvist ethvert fortsat samarbejde med Peter Gøtzsche, alt med den konsekvens at grundlaget for finanslovsbevillingen ikke alene blev bragt i fare, men de facto blev bragt til standsning. Som ansvarlig for driften af DNCC har Rigshospitalet været forpligtet til at reagere på denne situation og tage de fornødne konsekvenser".

Rigshospitalets udmelding er ekstremt misvisende og fremsat mod bedre vidende. Cochrane har ikke "fundet det nødvendigt at afbryde samarbejdet". En meget svag bestyrelse, som Wilson har total kontrol over, har efterkommet hans krav om, at jeg skulle udrenses, så han uforstyrret kunne udbygge sin egen magtposition. Mange har indset og skrevet om, at Cochrane har udviklet sig fra et demokrati til et diktatur (se min bog).

Rigshospitalet skriver, at der bevillingsmæssigt ikke var grundlag for at oprette en ny stilling. Det er ikke sandt. Jeg havde sørget for at oparbejde en formue på over 8 mio. kr. i centret, så der var rigelig mulighed for at oprette en ny stilling i centret også i betragtning af, at ansættelsesperioden for mine fem ph.d.-studerende ville løbe ud i løbet af relativt kort tid. I øvrigt var det slet ikke nødvendigt at oprette en ny stilling; jeg kunne bare have beholdt den overlægestilling, jeg havde, hvilket der var plads til i budgettet, også selvom den konstituerede direktør måske ikke blev ansat som den blivende direktør efter stillingsopslag.

Rigshospitalet havde ikke tillid til, at jeg i en stilling uden ledelsesansvar ikke ville forfølge konflikten, og derved ville "risikere at bringe bevillingen i fare på ny" og "forventeligt også gøre det vanskeligt for den nye leder at reetablere Cochrane-samarbejdet".

Som anført i vort hørings svar, kan en tjenestemandsfyring ikke hvile på hypotetiske antagelser om fremtiden. Jeg anførte, at jeg havde al mulig grund til at lade konflikten hvile, idet jeg var interesseret i at beholde mit job, og da jeg ikke længere var medlem af Cochrane, kunne jeg ikke gøre nogen indflydelse gældende. Det var nu femte gang, Per Jørgensen i sit brev til regionen skrev, at centret var eller kunne komme i fare, selvom der aldrig har været nogen reel usikkerhed om grundlaget for udbetaling af finanslovsbevillingen eller om centrets fortsatte eksistens. Det var noget, ministeriet og Rigshospitalet opdagede i fællesskab.

Rigshospitalets ageren har været meget skadelig for Cochrane-centret. Mine medarbejdere var meget kede af, at Per Jørgensen forbød dem at kontakte mig. Mine forskere har alligevel kontaktet mig, og de har fortalt, at det er gået meget ud over centrets forskning, at Rigshospitalet udstedte dette forbud. Jeg er engageret i det meste af den forskning, der udføres, og har sat det meste af den i gang, så det er klart, at det får store konsekvenser, at hospitalet udsteder et samtaleforbud. Man må også spørge sig, hvordan denne skadevolden kan forsvares under hensyntagen til princippet om fri forskning? Per Jørgensen skrev ovenikøbet: "Rigshospitalet, for i enhver henseende at sikre den frie forskning, og undgå mulige beskyldninger om usaglig interessevaretagelse, har valgt at holde et såkaldt armslængdeprincip til DNCC." Det hænger jo ikke sammen med hospitalets samtaleforbud, som bevirkede, at vores forskning i centret delvis blev sat i stå.

Rigshospitalet anfører, at vort hørings svar ikke giver anledning til at ændre på hospitalets opfattelse. Per Jørgensen ser bort fra, at vi nævnte, at han havde udtalt sig, både mundtligt og skriftligt, imod oplysninger, han selv var i besiddelse af, hvilket han i endnu højere grad gør i sit brev til Region Hovedstaden i sit forsøg på at fremstille en uberettiget fyring som om, den er berettiget.

Reelt har status hele tiden været, at Cochrane-centrets medlemskab af Cochrane ikke har været ophævet eller truet på noget tidspunkt, og at Mark Wilson har brugt mit ansættelsesforhold til at true danske myndigheder til at skille sig af med mig. Det er bøllemetoder, Rigshospitalet burde have sagt fra overfor.

Der foreligger et fælles ansvar for Sundheds- og Ældreministeriet og Rigshospitalet (samt Region Hovedstaden) for min firing. Processen er initieret af ministeriet, og det samme gælder grundlaget herfor, og den eksekveres af Rigshospitalet og Regionen. Ministeriet initierede processen ved at tilbageholde finanslovsbevillingen med den begrundelse, at Rigshospitalet skulle sørge for, at forudsætningerne for bevillingen blev opfyldt, selvom disse forudsætninger de facto var opfyldt.

Trods ministeriets betydelige medansvar, fralægger ministeren sig dette i sit brev til mig den 19. december: "Som du ved, så er det Rigshospitalet der har ansvaret for Nordic Cochrane Center, hvormed Sundheds- og Ældreministeriet ikke er part i den aktuelle afskedigelsessag om afskedigelse af dig som direktør for Nordic Cochrane Center."

Der er intet, der kan berettige Rigshospitalets – af ministeriet påtvungne - ønske om at fyre mig. Ved at fyre mig gik Rigshospitalet direkte ind som part i konflikten i Cochrane om Cochrane-medlemmernes videnskabelige ytringsfrihed på Mark Wilsons side, hvilket strider imod Per Jørgensens argumentation om, at hospitalet ikke vil blande sig i videnskabelige spørgsmål. Dermed støtter Rigshospitalet også Cochranes nye linje om ensretning, manglende videnskabelige debatter – i realiteten videnskabelig censur - og for tætte relationer til medicinalindustrien, hvilket er meget bekymrende.

Politikerne på Christiansborg har altid været meget positive overfor centret, hvilket den nuværende minister også er, men de er øjensynlig alle blevet ført bag lyset af Okkels, fordi de har troet, at forudsætningerne for udbetaling af bevillingen ikke var opfyldt. Det har bl.a. formanden for Sundhedsudvalget, Liselott Blixt, fortalt mig. Som allerede nævnt sagde Blixt også, at ikke engang ministeren vidste, at betingelserne var opfyldt.

Dette forløb er ikke en retsstat værdigt, og omverdenen kan godt gennemskue, hvad der er foregået, hvilket fremgår af utallige artikler i ind- og udland og af breve til ministeren om at forhindre min firing. Mange mistænker, at det handlede om at gøre en af verdens vigtigste kritikere af medicinalindustrien tavs, og det i et land, hvis største eksportindtægt kommer fra medicinalindustrien.

I sit brev til mig fra den 19. december gav ministeren udtryk for stor tilfredshed med min indsats:

Jeg og regeringen prioriterer uafhængig forskning i Danmark højt. For med forskning og kritiske briller på effekten af forskellige behandlinger kommer ofte bedre behandling af patienterne, og det er et af grundlagene for fortsat at kunne tilbyde danske patienter behandling af højeste kvalitet. Med din hjælp blev Nordic Cochrane Center etableret i 1993, og centeret har i de sidste 25 år bidraget meget positivt til udviklingen af sundhedsvæsenet ved at producere høj kvalitet af uafhængig forskning og systematiske reviews. Finanslovsbevillingen er dog på trods af sin lange levetid aldrig blevet evalueret. Derfor besluttede jeg – som du og jeg også har talt om - i august 2018 at igangsætte en uvildig evaluering af finanslovskontoen vedrørende Nordic Cochrane Center. Evalueringen foretages i 2019. Evalueringen skal bl.a. evaluere omfanget af forskningsproduktionen og den forskningsmæssige kvalitet hos Nordic Cochrane Center og Copenhagen Trial Unit, samt at afdække centrenes impact og samarbejdsrelationer. Jeg kan også oplyse dig om, at midlerne til Nordic Cochrane Center ikke længere er tilbageholdt, men at udbetalingen er blevet genoptaget. Jeg vil til slut benytte lejligheden til at takke dig for din indsats i opbygningen og ledelsen af centeret over årene og ønske dig det bedste fremover.

Hvorfor i alverden skulle jeg så fyres? Den 21. november skrev jeg til Per Jørgensen: "Gitte Moos Knudsen, formand for Professorsammenslutningen, fortalte mig, at hun havde talt med dig i mandags og havde fremført, at professorerne havde fulgt min sag med bekymring, og at det lå dem meget på sinde, at en professor, der havde været ansat så længe ved RH skulle behandles ordentligt. Du forsikrede Gitte om, at jeg ville blive hørt, og at alle relevante forhold ville blive taget i betragtning. Du svarede, på Gittes spørgsmål, om der kunne etableres et møde med Okkels, dig og mig, at du naturligvis gerne ville deltage, hvis der kunne arrangeres et sådant møde." Jeg skrev endvidere, at "Min advokat, Poul Heidmann, og jeg ville meget gerne

mødes med dig snarest muligt, også selvom Okkels måske ikke har tid. Vi har forskellige forslag til, hvordan den nuværende situation kan løses med det bedst mulige resultat for alle parter, inklusive Cochrane. Kunne du ikke sige, hvornår du kan? Så kan vi eller du spørge, om det også passer Okkels?"

Per Jørgensen svarede, at han sagde til Moos Knudsen, at Rigshospitalet nøje vil overholde de gældende regler i forhold til mine muligheder for at blive hørt i sagen, og at han naturligvis møder op, "hvis departementschef Per Okkels ønsker at mødes med mig/os. I den aktuelle situation afventer vi at modtage dit høringssvar."

Per Jørgensens svar, samt den unødige tilbageholdelse af finanslovsbevillingen, er temmelig sigende. Det er uacceptabelt dårlig personalepleje og embedsførelse, at jeg ikke kunne få et møde med min chef, efter at han på et summarisk møde varslede min firing uden grund. Sagens forløb tyder stærkt på, at det var ministeriet, der ønskede mig fyret; at sagen med Cochrane var en kærkommen anledning; og at Per Jørgensen bare var en marionet for Per Okkels, som Jørgensen og Rigshospitalets øvrige direktion ikke turde gå imod. Hvis det er rigtigt, mener jeg, at det er udtryk for groft magtmisbrug. Jeg var ikke ansat af ministeriet, og Rigshospitalet havde aldrig haft nogen grund til at fyre mig.

Et afskedigelsesgrundlag skal - for at være gyldigt – være gennemsigtigt for såvel ansættelsesmyndigheden (Regionen og Rigshospitalet), som for den ansatte. Dette krav var ikke opfyldt. Jeg bad Region Hovedstaden om at læse min bog og afvise Rigshospitalets indstilling om firing, og jeg anførte, at en afklaring af tingene forudsætter, at man læser min bog, som viser, at det ikke er Wilson, regionen skal støtte, men mig. Mit brev til regionen fra 24. januar sluttede således (bilag 5):

Jeg regner med at kunne sende bogen i næste uge. Endvidere er det som nævnt meget sandsynligt, at Cochranes eksklusion af mig vil blive erklæret ugyldig, enten af den nye bestyrelse, af Charity Commission eller gennem en retssag, hvorfor jeg håber, at regionen også af denne grund vil annullere firingen.

Regionens redegørelse for firingen

Jeg sendte min bog til Birgitte Baattrup i Region Hovedstaden den 31. januar kl 12.41. Samme dag, kl 14.23, sendte Baattrup en 12-siders lang redegørelse med stadfæstelse af min firing til min advokat, men ikke til mig (bilag 9). Først den 6. februar fik jeg en kort mail fra Baattrup med redegørelsen vedlagt. Inde i mailen står der godt nok 31. januar, men ikke noget klokkeslæt, og jeg modtog ingenting før den 6. februar. Baattrup skriver: "For god ordens skyld bemærkes, at vedhæftede afgørelse er truffet forud for modtagelsen af din bog." Man respekterede således ikke min anmodning om, at det var nødvendigt at læse min bog for at forstå sagen, men hastede en firing igennem, på den sidste hverdag i måneden, velsagtens for at spare en månedsløn til en tjenestemand, der har sparet samfundet for milliarder.

Ligesom Rigshospitalets redegørelse var også Regionens redegørelse fuld af usande og misvisende oplysninger. Den støttede Rigshospitalet i et og alt på trods af, at jeg havde påvist, at mange af de ting, Rigshospitalet hævdede, var usande eller groft misvisende. Det virkede nærmest, som om regionen slet ikke havde læst vores udførlige tilbagevisning af Rigshospitalets påstande. Jeg giver nogle eksempler:

1.1.1 Region Hovedstaden anfører, at afskedigelsesgrundlaget baserer sig på, at jeg ikke har levet op til mit ledelsesansvar, idet jeg har "bragt mig selv i en situation, hvorefter det internationale Cochrane-samarbejde har fundet det nødvendigt at afbryde samarbejdet. Denne situation var Rigshospitalet nødsaget til at reagere på, da finanslovsbevillingen blev bragt til standsning". Dette er ekstremt misvisende, se ovenfor. Det er også misvisende at sige, at "Det afgørende er, at du som leder af DNCC har indladt dig i en magtkamp, der er eskaleret til et niveau, hvorefter samarbejdet med dig er blevet bragt til standsning". Som anført ovenfor er ingen i stand til at deltage meningsfuldt i bestyrelsesarbejdet i Cochrane, hvis man ikke må kritisere ledelsen,

og jeg startede ikke nogen magtkamp, men blev udsat for en skueproces af værste slags med et forud planlagt resultat, som jeg var værgeløs overfor.

”1.2.2 Selv for det tilfælde, at der havde været en ledig stilling ved DNCC, har Region Hovedstaden noteret sig, at Rigshospitalet ikke har tillid til, at du ikke vil forfølge konflikten, herunder bl.a. i lyset af den måde, hvorpå du har ageret og kommunikeret i forbindelse med beslutningen om tjenestefritagelse og under høringsprocessen. Region Hovedstaden har tillige noteret sig den måde, hvorpå du har kommunikeret om konflikten med Mark Wilson på de sociale medier, ligesom - sådan som Region Hovedstaden forstår det - at du tillige vil udgive en bog om konflikten, hvortil kommer, at du også overvejer et sagsanlæg over for Cochrane for injurier og uberettiget eksklusion. På den anførte baggrund kan Region Hovedstaden i det hele tilslutte sig Rigshospitalets vurdering, hvorefter der ikke er noget, der tyder på, at du ikke til stadighed vil forfølge konflikten med de virkemidler, som du finder formålstjenlige.”

Dette er groteske begrundelser. Cochrane udsatte mig for en slags justitsmord, der også var et karaktermord med frit opfundne rygter, og derfor var jeg i min gode ret til at forsvare mig mod de dybt ærekrænkende påstande. Regionen burde have overvejet, hvordan det mon kan være, at jeg har fået enorm støtte fra det internationale forskersamfund og fra centerdirektørerne i Cochrane. Et sagsanlæg er den eneste måde, jeg kan stoppe rygterne på, så det er forfejlet, at Regionen kritiserer mig for at nævne dette som en mulighed. Det er, som om Regionen slet ikke respekterer, at vi lever i et retssamfund. I februar 2019 var der sågar en professor fra Oxford, som påstod i en artikel, at jeg blev fyret fordi jeg havde misbrugt offentlige midler til private formål. Rigshospitalet afviste, efter en grundig gennemgang af bilagene, at jeg havde brugt offentlige midler til private formål, da en dansk uhæderlig journalist fremsatte sådanne påstande i 2017 og 2018 i artikler i et medicinalindustrifinansieret blad. Han fik en påtale fra Pressenævnet, efter jeg havde klaget over hans mange løgnehistorier. Han gik dog aldrig så langt over stregen, at han hævdede, at jeg blev fyret, fordi jeg tog af kassen. Regionen udsætter mig for en catch-22, hvor det ville skade mig uanset hvad jeg gjorde, om jeg startede en retssag eller ikke startede den, om jeg forsvarede mig eller ikke gjorde det.

”2.1.1.2 Det forhold, at Sundheds- og Ældreministeriet den 12. oktober 2018 anmodede Rigshospitalet om at tilvejebringe det nødvendige grundlag for, at DNCC fortsat levede op til finanslovsbevillingens anmærknings-tekst vedrørende tilskud til DNCC, skal ses i lyset af, at ministeriet i den givne situation ikke havde hjemmel til at fortsætte betalingen. Ministeriet har på ingen måde blandet sig i - endsige tilkendegivet sin holdning til - hvordan Rigshospitalet ville sikre, at DNCC fortsat levede op til finanslovsbevillingens anmærkningstekst”.

Det er usandt. Ministeriet havde hjemmel til at fortsætte betalingen, og det vidste ministeriet godt. Og Okkels blandede sig i høj grad ved at opdigte en situation, der ikke eksisterede.

”2.1.1.3 Som anført ovenfor beror afskedigelsesgrundlaget på, at du har bragt dig i en situation, hvorefter det internationale Cochrane-samarbejde fandt det nødvendigt at afbryde samarbejdet, og at grundlaget for finanslovsbevillingen ikke alene blev bragt i fare, men rent faktisk blev bragt til standsning.” Som jeg allerede har forklaret, er dette ekstremt misvisende.

2.1.1.4 Regionen deler her Rigshospitalets opfattelse, at konflikten har udviklet sig til en personkonflikt. Det er imidlertid ikke tilfældet, men hvis man alligevel forfølger det spor, er det ikke mig, der er den skyldige, men Mark Wilson. Jeg har overholdt Cochranes spilleregler, fx ved at anke hans beslutning om, at jeg havde forbrudt mig imod talsmandspolitikken, til bestyrelsen, hvorimod han selv og hans allierede, Martin Burton, brød alle regler (se min bog). Wilson havde endda chikaneret mig i årevis med sin talsmandspolitik, som jeg aldrig har forbrudt mig imod, trods hans påstande om det modsatte.

Regionen vender tingene totalt på hovedet og synes åbenbart, at det er helt i orden at beskytte og føje lovovertrædere og bøller som Mark Wilson. Hvorfor? Regionen overser, at det er mig, der er offeret og ikke den skyldige, og har føjet spot til skade ved at fyre mig.

Regionen finder det afgørende, at jeg, ved at inkludere mig i magtkampe, har tilsidesat centrets interesser. Det er også helt forkert. Som valgt bestyrelsesmedlem forventes jeg at kæmpe for Cochranes interesser på vegne af dem, der valgte mig, og det var det, jeg gjorde. Det er også i centrets og Danmarks interesser at udfordre den nuværende ledelse, se ovenfor.

Regionen skriver: "Uanset om din eksklusion fra Cochrane-samarbejdet måtte blive underkendt ved en klagebehandling, ændrer dette således ikke ved den situation, der er opstået i 2018, og som Rigshospitalet i situationen har været forpligtet til at reagere på."

Igen ser det ud til, at Regionerne ikke respekterer almindelige retsprincipper. Rigshospitalet og Regionerne kunne have valgt mange andre muligheder, fx at sende mig på orlov for en tid, indtil det blev klarlagt, om Charity Commission gav mig medhold og vurderede, at skueprocessen imod mig var ugyldig, fordi den brød stort set alle regler for charities (se min bog). Jeg foreslog under den tjenstlige samtale, at jeg var villig til at tage orlov uden løn, men alle mine forslag blev pure afvist af Per Jørgensen. Det er dybt rystende, at en offentlig myndighed er fuldstændig ligeglad med, om en sanktion mod en tjenestemand, institueret af en "fremmed magt" er gyldig eller ej, især når myndigheden vidste, at Cochrane groft forbrød sig imod spillereglerne i forbindelse med min eksklusion, og at Wilson løj om betingelserne for, at Cochrane-centret fortsat kunne eksistere, hvilket jeg gentog i mit hørings svar (bilag 5).

Region Hovedstaden mener, at der må være tale om en personkonflikt, fordi jeg omtaler Mark Wilson som magtbegærlig. Det kan man ikke konkludere. Jeg prøvede bare at beskrive situationen, sådan som ikke kun jeg, men langt de fleste andre centerdirektører ser den. Jeg forklarede i mit hørings svar (bilag 5):

En meget svag bestyrelse, som Wilson har total kontrol over, har efterkommet hans ønske om, at jeg skulle udrenses. Mange har indset og skrevet om, at Cochrane har udviklet sig fra et demokrati til et diktatur (se www.deadlymedicines.dk og min bog), hvilket kan ske, når man ansætter en person med ekstreme magtambitioner som øverste leder for en idealistisk organisation, hvor meget få er skolet i at forstå magtspillet og er for naive til at forhindre, at magten bliver enevældig. Den franske Cochrane-direktør kaldte Wilson for "power-hungry", da han trak sig som Cochrane-direktør i protest over Wilsons manglende overholdelse af de regler, han ovenikøbet selv havde formuleret (se min klage til Charity Commission, Appendix 7 og min bog).

2.1.2.2 Regionerne anfører, at jeg udmeldte centret af Cochrane-samarbejdet, men det er usandt, idet udmeldelsen aldrig blev effektueret.

"Region Hovedstaden skal hertil bemærke, at Rigshospitalet, som nærmere redegjort for i indstillingen, modtog oplysninger om, at du i konsekvens af ekskluderingen ikke længere kunne anerkendes som leder af DNCC, og at DNCC's fortsatte tilknytning til det internationale Cochrane-samarbejde forudsatte en ny leder. Region Hovedstaden er derfor ikke enig i, at din ekskludering fra Cochrane-samarbejdet ikke udgjorde et problem for DNCC samt dets bevilling på finansloven."

Dette er usandt. Som vicedirektør for centret skal Karsten Juhl Jørgensen ifølge Cochranes regler varetage direktøropgaverne, hvis jeg ikke er i stand til det. Det havde været præcis den samme situation, hvis jeg var blevet dræbt i en bilulykke. Det var derfor under ingen omstændigheder et problem for centrets bevilling på finansloven. Jeg kan ikke forestille mig, at Okkels ville have tilbageholdt udbetalingen af bevillingen, hvis jeg var omkommet i en bilulykke.

Region Hovedstaden mener, at jeg havde skabt usikkerhed om centrets fortsatte tilknytning til Cochrane-samarbejdet. Denne usikkerhed varede under én arbejdsdag, og kan derfor ikke benyttes som argument. Rigshospitalet har endda selv erkendt, at det ikke kan bruges som argument for min fyring, hvorfor det er kritisabelt, at Regionerne fremturer med det. Regionerne kommenterer ikke på, at jeg var nødt til at reagere på

Wilson's uhyrlige overtrædelse af vor samarbejdsaftale, da han overtog kontrollen med vores hjemmeside uden vort vidende. Regionen anker over, at jeg efter min eksklusion kommunikerede, at jeg fortsat var chef for centret, men det var jeg jo de facto. Jeg undlod at sige i interviews med medierne, at jeg fortsat var direktør, men jeg var jo fortsat chef for mine ansatte, så også her benytter Regionen sig af et stråmandsargument. I mit brev til Mark Wilson fra 28. september beskriver jeg således mig selv som department head (bilag 7), hvilket er korrekt, da jeg stadig var klinikchef. Da min vicedirektør blev konstitueret chef for centret efter den 29. oktober, nævnte jeg loyalt ikke noget om, at jeg fortsat var chef. Jeg gjorde derfor ikke noget galt.

Regionen fastholder, at centrets fortsatte deltagelse i det internationale Cochrane-samarbejde var umuliggjort som følge af min ekskludering. Det er usandt, og jeg har flere gange forklaret hvorfor, også ovenfor, så det behøver jeg ikke gentage. Det er aldeles uacceptabelt, at en offentlig forvaltning i en fyringssag om en tjenestemand bliver ved med at hævde ting, den godt ved, er usande.

Regionen ser bort fra tre væsentlige ting, når den hævder, at jeg, "som Rigshospitalets øvrige medarbejdere, er underlagt loyalitetspligt mv., og dermed ikke egenhændigt kan foretage beslutninger af en sådan karakter, at det dermed - som det konkret var tilfældet - bringer DNCC's virke i fare." For det første havde ministeriet tilkendegivet, at Rigshospitalet ikke har instruktionsbeføjelser overfor mig. Jeg handlede derfor i god tro. For det andet har centrets virke aldrig været i fare. For det tredje har Rigshospitalet meddelt mig, at mit forsøg på at udmelde centret ikke har nogen betydning for min fyring. Hvorfor i alverden nævner regionen det så?

"2.1.2.3 Det anføres videre, at du ikke over for Karsten Juhl Jørgensen har tilkendegivet, at han har været illoyal i sin kommunikation med Mark Wilson." Det har jeg heller ikke. Som regionen selv skriver, skrev jeg til Karsten, at jeg ikke havde nogen grund til at tvivle på, at hans face to face kontakter med Mark Wilson, lige efter min eksklusion på Cochrane-mødet i Edinburgh havde til hensigt at dæmpe konflikten. Karsten var bange for at miste sit job, idet han ikke vidste, at Wilson ikke havde beføjelser til at lukke centret. Jeg tilføjede, at han også kunne have sine egne interesser i at stå på god fod med Wilson, fx hvis han var interesseret i at overtage lederskabet af centeret. Det var der faktisk mange, der mistænkte, som havde observeret Karstens gemytlige, for ikke at sige hjertelige, omgang med Wilson, selvom Wilson et par dage forinden havde udrenset hans chef. Det var derfor, jeg tillod mig den kommentar, også for at sige til Karsten, at han skulle være forsigtig. Karsten havde flere gange udtalt sig til de danske medier på en måde, der ikke gavnede sagen, hvilket jeg var nødt til at reagere på.

"2.1.2.4 Region Hovedstaden har noteret sig, at du ikke mener at have ageret konfliktoptrappende ved din henvendelse af 5. november 2018 til sundhedsminister Ellen Trane Nørby, departementschef Per Okkels samt Per Jørgensen. Idet der henvises til det af Rigshospitalet anførte i indstillingen, skal Region Hovedstaden bemærke, at regionen i det hele kan tilslutte sig Rigshospitalets opfattelse." Min advokat og jeg afviste påstanden, at jeg i dette brev optrappede en konflikt. Det gjorde jeg ikke, hvilket man kan se ved at læse mit brev. Det var ministeriet og Rigshospitalet, der var konfliktoptrappende, idet sagen kunne have været løst ganske fredeligt. Igen vender Regionen tingene på hovedet for at finde et figenblad, der kan "berettig" min fyring. Jeg skrev til ministeren, bl.a. fordi Liselott Blixt havde fortalt mig, at ministeren ikke vidste, at betingelserne for finanslovsbevillingen var opfyldt:

Jeg ønsker naturligvis at fortsætte mit arbejde i Cochrane-centret. Da det var ministeriets brev fra 12. oktober, der medførte den tjenstlige samtale med varsling af fyring, er det vigtigt for mig at oplyse om, at der ikke er nogen problemer mht. finanslovsbevillingen, idet betingelserne hele tiden har været opfyldt.

2.1.2.5 Rigshospitalet havde brugt det argument, at den varslede evaluering af centeret er forbundet med betydelige merudgifter for centret, hvilket Regionen gentager. Det er et irrelevant argument. For det første blev denne evaluering planlagt af ministeren længe før min eksklusion fra Cochrane, faktisk allerede i foråret 2018, hvilket hun fortalte mig på vort møde den 14. august 2018, og har intet med den at gøre. For det andet

havde jeg som allerede nævnt sørget for, at centret rådede over en betydelig formue på omkring 8 mio. kr., så også af den grund er argumentet irrelevant.

Jeg skrev i mit høringssvar til Rigshospitalet (bilag 4), at "Ministeriet, Danmark og Rigshospitalet vil få en lidet attraktiv hovedrolle i de dokumentarudsendelser og bøger om videnskabelig frihed og skæbnen for whistle-blowere, som er under udarbejdelse. Det har i øvrigt vakt opsigt i udlandet, at man i Danmark ikke bliver genansat, selvom man vinder en sag om uberettiget fyring". Regionen opfatter dette som om, at jeg implicit truer ministeriet og Rigshospitalet med at blive udsat for negativ omtale: "Region Hovedstaden er enig i, at det i udgangspunktet ikke er en trussel at viderebringe faktuelle oplysninger, sådan som du anfører, men Region Hovedstaden er ikke enig i, at det er det, som det ovenfor citerede er et udtryk for."

Det var ikke en trussel. Jeg havde ikke kunnet få min chef i tale og prøvede derfor at få Rigshospitalet til at vågne op og indse, at det ville være uhensigtsmæssigt for dem selv at føje en bølle som Wilson og fyre mig, fordi forskerverdenen allerede var i oprør over, at noget sådant overhovedet kunne tænkes. Regionen overser også ganske, at jeg aldrig ville være kommet med sådanne udtalelser, hvis ministeriet og Rigshospitalet havde grebet min sag anstændigt an. Man har lov til at forsvare sig og påpege, hvis man bliver udsat for justitsmord, hvilket Cochrane-skueprocessen imod mig var udtryk for, og som flere filminstruktører arbejder på at dokumentere.

Det er et vigtigt princip i konflikter af enhver art, at man forsøger at mægle. Det er påfaldende, at man bevidst undgik dette, selv da min advokat foreslog det i høringssvaret (bilag 3), og i stedet skred til den værst tænkelige sanktion, en fyring. Det er i strid med proportionalitetsprincippet at afskedige en tjenestemand uden forudgående advarsel, uden tilstrækkelige overvejelser om alternative placeringer, og uden at undersøge sagens faktuelle grundlag. Der er heller ikke hjemmel i tjenestemandsløven – heller ikke i principperne for diskretionær afskedigelse – til at tillægge en ekstern aktørs synspunkter afgørende vægt. Endvidere anførte min advokat (bilag 3): "Det er usagligt ikke at tilbyde Peter Gøtzsche ansættelse i det Nordiske Cochrane Center som forsker uden personaleansvar. Der er intet grundlag for at antage, at Peter Gøtzsche ikke kan fungere i en sådan stilling".

Jeg blev fyret diskretionært, som det hedder, når der ikke er god grund til at fyre nogen. Hvis en ombudsmandsundersøgelse giver mig medhold, håber jeg, at Region Hovedstaden vil føle sig forpligtet til at rette op på denne uretfærdighed "diskretionært". Ifølge ordbogen betyder udtrykket noget, der bygger på et skøn, og ikke på en regel. Det siger jo alt, da jeg ikke har forbrudt mig imod nogen regler.

Sammenfattende og i tillæg til ovenstående gør jeg hermed følgende gældende:

Legalitet og saglighed

Det påhviler Region Hovedstaden og Rigshospitalet at træffe afgørelser, der er funderet på et lovligt og sagligt grundlag. Som anført i Region Hovedstadens afgørelse om afskedigelse af 31. januar 2019, jf. bilag 9, har Rigshospitalet principielt afvist at forholde sig til konflikten imellem min person og Cochrane-ledelsen, herunder at eksklusionen af mit medlemskab er ulovligt og bestridt. Region Hovedstaden angiver desuden udtrykkeligt, at selv en underkendelse af min eksklusion ved en klagebehandling ikke ville føre til en anden vurdering. Dette på trods af, at afskedigelsens reelle begrundelse er baseret på mit personlige medlemskab af Cochrane-samarbejdet og den ulovlige eksklusion.

Desuden begrundes afskedigelsen gentagende gange i, at finansbevillingen skulle være bragt i fare, idet betingelserne herfor ikke skulle være opfyldt. Dette på trods af, at jeg løbende og udtrykkeligt har gjort opmærksom på, at et formelt medlemskab af det internationale Cochrane-samarbejde ikke er en forudsætning for, at det Nordiske Cochrane Center kan "deltage i det internationale Cochrane samarbejde". Der er – og har hele tiden været - den fornødne hjemmel til at opretholde finansbevillingen.

Der er således hverken et sagligt eller lovligt grundlag for Region Hovedstadens og Rigshospitalets vurdering, hvilket strider mod grundlæggende forvaltningsretlige principper og grundsætninger om legalitet og saglighed.

Officialmaksimen

Det gøres desuden gældende, at Region Hovedstaden/Rigshospitalet er underlagt officialmaksimen og derfor også en pligt til af egen drift af søge grundlaget for afgørelsen behørigt oplyst samt inddrage det relevante og rette faktum i sit skøn. Uvedkommende hensyn, såsom uhjemlede og uberettigede krav fra udenforstående parter (herunder Mark Wilson eller bestyrelsesformanden) vedrørende mit ansættelsesforhold i Cochrane-centret bør ikke indgå som lovlige kriterier i Region Hovedstadens/Rigshospitalets vurdering.

Det er således hverken sagligt eller i overensstemmelse med officialmaksimen, at Region Hovedstaden/Rigshospitalet de facto tillægger Mark Wilsons tilkendegivelser og krav så afgørende betydning uden at undersøge de faktiske omstændigheder nærmere, herunder forholde sig til det faktum, at de er uhjemlede og ulovlige.

Det Nordiske Cochrane Center (og finansbevillingen) er i øvrigt et nationalt anliggende og Cochrane-samarbejdet er ikke part i den henseende eller i forhold til mit ansættelsesforhold i centret i øvrigt.

Proportionalitetsprincippet

Jeg finder det ikke godtgjort, at en mindre indgribende afgørelse ikke kan lade sig gøre i det foreliggende tilfælde.

Rigshospitalet afviser mulighederne for en anden passende stilling, bl.a. under henvisning til, at der ikke er en anden eksisterende forsker- eller administrativ stilling, som er ledig. Det anføres i den forbindelse, at "det ikke påhviler hverken Region Hovedstaden eller Rigshospitalet at oprette en ny stilling med henblik på at muliggøre en forflyttelse".

Det kan hverken være rimeligt eller sagligt, at mit ansættelsesforhold kan bringes til ophør på et ulovlig grundlag samtidigt med, at rammerne for Region Hovedstaden/Rigshospitalets forpligtelser til at finde – og om nødvendigt – skabe en anden passende stilling skal være så begrænsede.

Hertil skal bemærkes, at Rigshospitalet som nævnt karakteriserer sig som "husvært" for centret, der siden oprettelsen de facto har haft fuld autonomi i forhold til tilrettelæggelsen af driften, herunder også oprettelse eller nedlæggelse af stillinger i centret. Det er min klare opfattelse, at en ændring af min stilling til menig overlægelse ikke alene ville kunne forsvares ud fra et driftsmæssigt synspunkt, men ligeledes også økonomisk.

På baggrund af de samlede omstændigheder i sagen må det anses for godtgjort, at Region Hovedstaden/Rigshospitalet ikke har iværksat reelle undersøgelser med henblik på at afsøge mulighederne for omplacering. Dette ud fra en konklusion om, at jeg ikke i nogen form kan være tilknyttet Cochrane-centret fremover, da det vil være til skade for centret. Udover at en sådan konklusion er særligt indgribende og mangler det fornødne grundlag, er det også uden nogen form for hensyntagen til, hvorvidt der er et lovligt grundlag for min eksklusion fra Cochrane-samarbejdet – hvilket i øvrigt ikke har betydning for det fortsatte internationale samarbejde, når der nu er indsat en ny leder.

Formelle procedurekrav

Det gøres gældende, at Rigshospitalet ikke ved sin sagsbehandling har iagttaget de forvaltningsretlige procedurekrav i tilstrækkelig henseende. Hertil henvises til den manglende iagttagelse af notatpligten ved tjenstlig samtale den 29. oktober. Jeg finder det stærkt kritisabelt, at Rigshospitalet ikke sikrer dokumentation for denne samtale, når de samtidigt henviser til, at de på dette møde blev bekræftet i, at der ikke var udsigt til, at jeg på nogen måde kan være tilknyttet Cochrane-centret.

Desuden betvivler jeg Rigshospitalets håndtering af sagen som en diskretionær afskedigelse. Der er ikke påvist hverken manglende evne til at udføre mit arbejde rent fagligt og ej heller samarbejdsvanskeligheder i centret. Da der fremstår et element af bebrejdelse, vil jeg mene, at afskedigelsesgrundlaget med rette skulle karakteriseres som disciplinær, og procedurekravene hertil burde have været overholdt.

Retssikkerhed og offentlig ansattes yringsfrihed

Overordnet set oplever jeg afskedigelsen som en krænkelse af mine grundlæggende rettigheder som offentlig ansat og samfundsborger. Jeg bebrejdes for at insistere på min retssikkerhed og gøre brug af min grundlovssikrede yringsfrihed over for offentlige myndigheder (ministeriet og Rigshospitalet) til at påpege mangelfulde og fejlagtige vurderinger samt ulovlig varetagelse af Rigshospitalets personaleforvaltning.

Da konsekvenserne er særligt indgribende for mig, ikke alene for min fremtidige beskæftigelse, men også ødelæggende for mit eftermæle i både national og international sammenhæng, må der udvises særlig hensyntagen hertil – herunder min ret til at stå fast på mine rettigheder og ytre mig frit som offentligt ansat.

Region Hovedstaden har i sin afgørelse tilkendegivet, at det forhold, at jeg ytrer mig "ikke i sig selv [er] et problem". Dette savner mening, da afskedigelsen må anses som en direkte – eller i det mindste en indirekte – konsekvens af, at jeg har udnyttet min udvidede ret som offentlig ansat til at ytre mig om forhold, der er af afgørende betydning for min ansættelse. Afskedigelsen er begrundet i en hypotetisk og fejlagtig antagelse om, at min fortsatte tilknytning til Cochrane-centret ikke kan ske uden at dette udgør en risiko for hele centrets eksistensgrundlag.

Hensynet til mine frihedsrettigheder og retssikkerhed bør stå over enhver tvivl om, hvorvidt jeg vil være i stand til at varetage mit arbejde i Cochrane-centret i fremtiden, herunder i særdeleshed i en passende stilling uden formelt ledelsesansvar. Dette gælder ikke mindst i en situation som den foreliggende, hvor der er inddraget illegale og uvedkommende hensyn i afskedigelsesskønnet, og hvor myndigheden udtrykkeligt har tilkendegivet, at der ikke vil blive foretaget en behørig undersøgelse af sagens materielle indhold.

venlig hilsen



Peter C. Gøtzsche